

**Česká školní inspekce
Královéhradecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIH-1135/11-H

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Základní škola a Mateřská škola Hoříčky, okres Náchod
Sídlo:	552 05 Hoříčky 71
IČ:	75 017 121
Identifikátor:	650 048 164
Právní forma:	Příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Karlem Dvořáčkem, ředitelem školy
Zřizovatel:	Obec Hoříčky
Místo inspekční činnosti:	Základní škola a mateřská škola
Termín inspekční činnosti:	5. – 7. a 9. prosinec 2011

Předmět inspekční činnosti:

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní a mateřskou školou podle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona, zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona

Tematické šetření v oblasti „Podpory rozvoje sociální gramotnosti v základním vzdělávání“.

Aktuální stav školy

Základní škola a Mateřská škola Hoříčky, okres Náchod má platný zápis do rejstříku škol a školských zařízení. Svoji činnost celý subjekt vykonává v souladu se zřizovací listinou.

Kapacita mateřské školy (dále MŠ) je 25 dětí a ke dni inspekce byla naplněna. Do základní školy (dále ZŠ) by mělo nastoupit 8 šestiletých dětí. Provoz MŠ je od 6:30 do 15:30 hodin. Ředitel školy stanovil úplatu za předškolní vzdělávání 220 korun měsíčně. Od 1. září 2010 je pro MŠ platným učebním dokumentem Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (dále ŠVP PV), který vydal ředitel školy. Činnost MŠ zajišťují 2 kvalifikované učitelky a školnice. Budova MŠ je dlouhodobě velmi dobře udržovaná.

ZŠ patří mezi úplné základní školy, její kapacita je 170 žáků. K 30. 9. 2011 bylo do ní zapsáno 106 žáků 1. – 9. ročníku. Počet žáků každoročně mírně klesá. Škola je umístěna ve dvou budovách, oddělen je 1. a 2. stupeň. Ve školním roce 2011/2012 se všichni žáci ZŠ vzdělávají podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále ŠVP ZV) „Otvíráme oči“. Dokument nevykazuje speciální zaměření, ale preferován je všestranný rozvoj každého jedince. Pedagogický proces v ZŠ zajišťuje 12 pedagogů, z toho dvě vychovatelky ŠD.

Žáci 1. stupně mohou navštěvovat školní družinu, její kapacita je 75 žáků a v letošním školním roce je zapsáno ve dvou odděleních 54 žáků. Ve školní družině žáci pracují podle ŠVP pro školní družinu.

Žákům a dětem je nabízeno stravování ve školní jídelně, která je provozována v budově MŠ. Žáci ZŠ tam docházejí převážně za doprovodu pedagogů. Základní i mateřskou školu navštěvují žáci a děti z obce a 60 % jich dojíždí z okolních obcí. Většina dojíždějících žáků využívá dopravní spojení, na které časově navazuje i provoz školy. Vyučování v ZŠ začíná v 7:25 hodin.

Ve sledovaném období došlo v MŠ i ZŠ k pozitivním změnám v oblasti podmínek vzdělávání dětí a žáků, a to především v materiální oblasti. Třídy MŠ byly vybaveny novým nábytkem a bylo renovované hřiště. Vylepšen byl interiér budovy 1. stupně a na obou stupních školy byla nainstalována nová audiovizuální technika. Ředitel školy kladně hodnotí klima školy, stabilitu pedagogického sboru a rozvoj činností v oblasti projektů a volnočasových sportovních aktivit pro žáky. Informace o celém subjektu jsou dostupné na webových stránkách www.skolahoricky.unas.cz.

Mateřská škola

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Škola dostatečně **informuje o své vzdělávací nabídce** a způsobu přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání. O umístění dětí v této mateřské škole je ze strany obyvatel obce Hoříčky a blízkého okolí (Mezilečí, Proruby, Světlá, Křižanov) trvalý zájem. Škola nevykazuje v tomto školním roce děti se speciálními vzdělávacími potřebami ani děti nadané, pouze jedno dítě s odkladem školní docházky.

Před zahájením inspekční činnosti ve škole byla inspektorkami ČŠI provedena komparační analýza ŠVP PV. Následně byl vzdělávací program inovován, ale kontrolou bylo zjištěno, že i po těchto úpravách nebyl v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (dále RVP PV). Ředitel školy dokument v průběhu inspekce dopracoval tak, aby byl plně ve shodě se zásadami RVP PV, čj. 32 405/2004-22.

Při hospitační činnosti byly sledovány veškeré aktivity dětí. V rámci spontánních činností si děti volily především hry probíhající v menších skupinách, nebo pracovaly individuálně, ale vždy na základě svobodného rozhodnutí. Vedle zájmových aktivit (námětové, konstruktivní, tvořivé hry) si vybíraly činnosti spojené s uplatněním výtvarných a pracovních dovedností. V průběhu spontánních aktivit děti projevily svoje zkušenosti i konstruktivní dovednosti. Jen v ojedinělých případech jejich hry postrádaly hlubší smysl. Učitelky nabídly dětem hry na počítači, ale neposkytly jim však metodické vedení. Při vzdělávání dětí chybělo drobné náčiní k rozvoji pohybových aktivit, které bylo po oba inspekční dny uloženo v kabinetě. Pokračovat v již započatých hrách děti nemohly, protože všechny stavebnice po ukončení ranních her uklízely.

Organizace řízených činností nebyla plně v souladu s principy předškolního vzdělávání deklarovaným RVP PV. Učitelky v průběhu řízených činností méně upřednostňovaly moderní způsob předškolního vzdělávání, kdy se děti učí hrou, vlastním prožitkem, experimentováním a spontánní činností. Využívaly většinou frontální formy vzdělávání. Řízené činnosti vedly převážně učitelky se všemi dětmi jednotně, nevytvářely pro ně možnost alternativního výběru. V průběhu takto řízeného předškolního vzdělávání se málokdy objevovala diferenciací v náročnosti kladených požadavků na děti podle jejich individuálních schopností. Pozitivem bylo, že v průběhu zvolených aktivit měly děti příležitost uplatnit předchozí zkušenosti a dovednosti. Časová náročnost na soustředěnost byla pro některé děti nepřiměřená.

Ze zápisů v třídní knize vyplývá, že jsou čtenářská a matematická gramotnost podporovány a rozvíjeny. Učitelky dětem pravidelně čtou. Organizují pro ně návštěvy divadelních představení. Podporují u nich rozvoj slovní zásoby a správnou výslovnost. Děti znají velký počet říkanek a básniček. Učitelka, která prováděla logopedické cvičení, byla pro děti špatným mluvním vzorem, protože užívala hodně zdrobnělin. Nabídka knih a naučné literatury v průběhu inspekce chyběla. Vedoucí učitelka byla upozorněna na nevhodnost umístění dětské knihovny.

Pozornost ze strany učitelek je věnována vzdělávací oblasti Dítě a svět, ve které děti získávají elementární poznatky o světě přírody, o lidech a prostředí, ve kterém žijí. Pozorují pravidelně život na vesnici, poznávají práci zdravotníků, policistů a hasičů. Z rozhovoru s učitelkami vyplývá, že vedou děti k ochraně přírody a učí je mít kladný vztah k okolnímu světu. Učitelky se věnují i rozvoji sociální gramotnosti dětí. Vytvářejí u nich kladný vztah ke starším spoluobčanům a žáci recitují při „vítání“ nových občánků. Oslavují ve škole narozeniny a svátky dětí. Pravidla chování jsou stanovena formálně, učitelky s nimi systematicky dále nepracují.

MŠ podporuje zdravý životní styl jen částečně. Nejstarší děti se učí plavat v bazénu v Náchodě. Učitelky využívají k rozvoji motorických dovedností dětí vycházky do okolí a cvičí s nimi v tělocvičně ZŠ.

Inspekční hospitace potvrdily, že úroveň stolování s přihlédnutím k věku dětí nebyla na požadované úrovni. Tato oblast nebyla ze strany učitelek důsledně podporována, i když na tuto skutečnost upozorňovala i poslední inspekční zpráva. Nevhodné umístění pití a nedostatečný počet hrníčků nevytváří náležité podmínky pro dobře fungující pitný režim. V době odpoledního odpočinku nebyla vytvářena nabídka klidových činností pro děti s nižší potřebou spánku.

Hodnocení dětí je zaměřeno na výsledky. Forma zpracování je pojata více v obecné rovině, není zcela zřejmé, jak se s poznatky dále pracuje ve vztahu k jednotlivým dětem. Učitelky MŠ vytvořily na základě doporučení školského poradenského zařízení individuální vzdělávací plán pro dítě s odkladem školní docházky.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Přijímací řízení probíhá na základě kritérií. Informace o zápisu dětí do MŠ jsou zveřejňovány dostupným způsobem. Žádosti rodičů převyšovaly kapacitní možnosti MŠ, pro letošní rok nemohlo být do MŠ přijato 6 dětí. Vedení školy dává v případě vzniku vzdělávacích a zdravotních problémů u dětí podnět rodičům a kontaktuje ve spolupráci s nimi školská poradenská zařízení. MŠ umožňuje rovný přístup k předškolnímu vzdělání.

Ředitel školy přenesl odpovědnost za **řízení mateřské školy** na vedoucí učitelku. Řízení pedagogického procesu je vymezené vnitřními dokumenty a směrnicemi. Ve školním řádu jsou uvedeny podrobnosti k výkonu práv a povinností dětí, vnitřní režim školy, podmínky zajištění bezpečnosti a pravidla zacházení s majetkem školy. Školní řád je zveřejněn v šatně dětí. Přenos informací je realizován prostřednictvím pedagogických rad, provozních porad a při každodenní spolupráci. V MŠ pracují dvě kvalifikované učitelky, které se pravidelně vzdělávají dle finančních možností školy. Další vzdělávání učitelek je ze strany ředitele školy podporováno.

MŠ má velmi dobré prostorové podmínky pro pobyt dětí. Zařízení a vybavení třídy nábytkem odpovídá současným požadavkům na předškolní vzdělávání, i když většina skříněk je již starších. I přesto se podařilo učitelkám vytvořit funkční interiér poskytující dětem nejrůznější zákoutí a podporující rozvoj jejich her a realizaci rozmanitých činností. Vedení školy nakupuje pro děti kvalitní, zejména dřevěné hračky a pomůcky. Škola má uspokojivé podmínky pro rozvoj čtenářské a matematické gramotnosti. Audiovizuální technika a hudební nástroje jsou k dispozici v požadovaném množství. Ve třídě je počítač s kvalitními výukovými programy pro rozvoj počítačové gramotnosti dětí. Ředitel školy přijal opatření, které vyplývalo z poslední inspekční zprávy, a na základě doporučení ČŠI zakoupil do MŠ stoly a židle rozdílných výšek. Nově zřízená školní zahrada je účelně vybavená pro aktivní pohyb dětí venku.

Pravidla bezpečného chování dětí při pobytu v MŠ a při školních akcích jsou zpracována v dokumentaci školy. Při prohlídce školy však byly zjištěny závažné nedostatky v prostorách volně přístupných dětem - nezajištěný sklad s čisticími prostředky, rozdílná výška zámkové dlažby před vchodem do MŠ, koberec ve třídě bez přechodové lišty. Ředitel školy přijal okamžitá opatření k odstranění zjištěných nedostatků. Učitelky napsaly v třídní knize pouze jeden záznam o tom, že poskytují dětem důležité informace pro prevenci úrazů. Kniha úrazů je řádně vedena. V posledních třech letech nedošlo v MŠ k žádnému registrovanému úrazu.

Za nezbytnou a velmi dobře fungující považuje vedoucí učitelka spolupráci se ZŠ, společně organizují různé akce pro rodiče a veřejnost. Informace o dětech a provozu MŠ jsou rodičům předávány při každodenním kontaktu. Informování o vzdělávání je na nástěnkách v šatně dětí.

Základní škola

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Informace o vzdělávací nabídce školy jsou dostupné široké veřejnosti. Škola ji informuje prostřednictvím propagačních materiálů, které jsou zveřejňovány na obvyklých vývěsních místech v obci a také v okolních obcích, na webových stránkách školy a v Hoříčském zpravodaji. V zájmu školy je přijímat všechny žáky a pedagogové jsou si toho

vědomi. Přijímány jsou všechny děti, které splňují zákonem stanovené podmínky. Kontrolovaná rozhodnutí o přijetí ke vzdělávání a o odkladu povinné školní docházky, která vydal ředitel školy v loňském roce, byla vypracována v souladu s právními předpisy.

Rovné příležitosti ke vzdělávání škola poskytuje všem žákům. V letošním školním roce je do běžných tříd integrováno 13 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP). Dva žáci – cizinci navštěvují školu již osmý rok a nemají jazykové problémy. Žákům se SVP je na základě doporučení odborných pracovišť a žádosti rodičů vytvářen individuální vzdělávací plán (dále IVP). Je jim přizpůsobena organizace výuky a především věnována individuální péče. Mohou navštěvovat hodiny reedukace, které jsou realizovány pro malé skupiny žáků na 1. stupni dvakrát týdně a pro žáky 6. a 7. ročníku jednou týdně. Na obou stupních žáci při reedukaci pracují s vhodnými výukovými materiály a počítačovými programy. Pedagogové vzdělávají tyto žáky v souladu s obsahem jejich IVP a vyhodnocují výsledky vzdělávání s ohledem na doporučení školských poradenských zařízení. Způsob vzdělávání žáků se SVP a jejich klasifikace jsou zachyceny v ŠVP ZV a ve školním řádu. Pokud zákonní zástupci těchto žáků požádají, mohou být jejich děti hodnoceny slovně nebo kombinací slovního hodnocení a klasifikace, nikdo z nich však o tento způsob hodnocení nepožádal.

Výchovná poradkyně vykonává funkci deset let, neabsolvovala specializační studium zaměřené na výchovné poradenství. Spolupracuje se školskými poradenskými pracovišti, především Pedagogicko-psychologickou poradnou Náchod, dále se zákonnými zástupci žáků, třídními učiteli a vyučujícími jednotlivých předmětů. Kontroluje a vyhodnocuje plnění IVP žáků a sleduje termíny jejich vyšetření. Na datech individuálních konzultací se s rodiči i žáky domlouvá podle jejich možností. Dle jejích sdělení ve škole zatím nezaznamenaly u žáků žádné závažné výchovné problémy. Stejnou skutečnost potvrdila metodička prevence sociálně rizikových jevů. Toto je pozitivní stránka malé školy tzv. rodinného typu, v níž se všichni dobře znají.

Další oblastí, které se výchovná poradkyně věnuje, je kariérní poradenství. Poskytuje žákům a jejich rodičům různé materiály a konzultace k volbě povolání, organizuje exkurze do podniků, zprostředkovává setkání se zástupci různých středních škol z regionu. Ve školním roce 2009/2010 se škola zapojila do projektu Krajské hospodářské komory Královéhradeckého kraje Volba povolání. Žáci v rámci projektu navštívili několik výrobních podniků (např. TPCA Kolín, ŠKODA AUTO Vrchlabí), zúčastnili se soutěže a dvě žákyně se umístily na předních místech. Výchovná poradkyně spolupracuje v oblasti kariérního poradenství zejména s IPS centrem Náchod.

Oblast primární prevence je zaměřena na zvýšení odolnosti žáků vůči sociálně rizikovým jevům, na vnímání zdraví jako základní lidské hodnoty a na nabídku smysluplně tráveného volného času. Minimální preventivní program (dále MPP) je funkčním dokumentem, který rozpracovává oblast prevence sociálně rizikových jevů do konkrétní podoby. Tato problematika je také součástí školního řádu. Ředitel školy velmi pozitivně hodnotí spolupráci v oblasti prevence s Policií České republiky a Střední odbornou školou ochrany osob a majetku, Malé Svatoňovice. Za důležitou preventivní aktivitu je ve škole považován sport. Druhým rokem je pro žáky 2. stupně organizován celoroční projekt Sportovec roku - systém sportovních turnajů a soutěží, v nichž mohou prokázat stupeň své zdatnosti a ta je vyhodnocována. Žáci se společně s pedagogy pravidelně zapojují do celé řady dalších sportovních, výchovně vzdělávacích, kulturních i společenských aktivit, do některých společně s dětmi z MŠ (za jednotlivé školní roky jsou tyto aktivity uvedené ve výročních zprávách). Škola se prostřednictvím vystoupení žáků, společenských akcí, tematicky zaměřených dílen apod. podílí na kulturním životě celé obce.

S oblastí primární prevence úzce souvisí **výchova žáků ke zdraví a zdravému životnímu stylu**. Některá témata výchovy ke zdraví jsou zařazena do stejnojmenného předmětu. Jeho hodinová dotace je v učebním plánu posílena, takže je vyučován v jednododinové dotaci ve všech ročnících 2. stupně. Dále žáci absolvují ve 2. a 3. třídě kurz plavání, ve 4. třídě kurz bruslení, v 5. a 7. třídě lyžařský výcvik. Škola se účastní celostátních akcí podporujících zdravou výživu - Mléko do škol a Ovoce do škol.

Prostřednictvím školního řádu jsou žáci seznamováni s pravidly chování a s jednotlivými **pravidly bezpečnosti**. Poučení se dostalo žákům i o bezpečném chování v odborných učebnách, dílně praktického vyučování, tělocvičně a při akcích pořádaných školou mimo budovy. V odborných učebnách i tělocvičně jsou vyvěšeny provozní řády. Byly předloženy knihy úrazů z let (1995-2011) a (2006-2011). V minulém školním roce bylo evidováno 17 úrazů, ty se staly většinou při hodinách tělesné výchovy. Vývoj a míra úrazovosti během posledních školních let nezaznamenávají výkyvy. Záznamy o úrazech jsou zasílány v elektronické podobě příslušným institucím. Současně je i plněna odpovědnost za úrazy žáků. Rizika školy jsou každoročně vyhodnocována prověrkami bezpečnosti. Poslední prověrka bezpečnosti celého areálu se konala dne 31. 8. 2011, bezpečnostní rizika zachytila a k daným termínům byly závady odstraněny. Pozornost je věnována i **bezpečnému prostředí** pro vzdělávání.

Organizace vzdělávání probíhá v souladu se ŠVP ZV. Jeho součástí je i učební plán s rozvržením povinné části výuky, která je navíc dotována disponibilními hodinami. Ty jsou přiděleny dle zájmu žáků do volitelných předmětů a zajišťují zejména žákům 2. stupně podporu rozvoje osobnosti z hlediska kognitivních zájmů. Organizace vyučovacího dne vychází z organizačního řádu i školního řádu. Dojíždějícím žákům kvůli dopravním spojům je přizpůsobován začátek a konec výuky. Žáci devíti ročníků se vzdělávají ve třech třídách na 1. stupni (I. třída – 1. ročník, II. třída - 2. a 5. ročník a III. třída – 3. a 4. ročník) a čtyřech třídách na 2. stupni po jednotlivých ročnících. Na některé předměty jsou žáci dvou či více ročníků spojováni do jedné třídy, naopak na jiné předměty jsou rozděleni podle ročníků. Tato organizace je realizována dle potřeb školy, a to vzhledem k efektivitě výuky. V mimoškolní činnosti jsou podporovány všechny oblasti podle schopností i zájmu žáků.

Rozvrh hodin respektuje vyhlášku o základním vzdělávání v počtu hodin týdenní výuky i denní výuky a délek přestávek. Psychohygienické zásady jsou dodržovány. Předměty náročnější na logické a abstraktní myšlení jsou vyučovány v ranních hodinách. Odpovědnost učitelů za kvalitu výuky je dána jejich pracovními náplněmi, pracovním zařazením a kompetencemi.

Škola nabízí žákům 2. stupně **pro podporu rozvoje jejich osobností** volitelné předměty v celkové dotaci devět hodin. Jako další, volitelný cizí jazyk si mohou v 6. ročníku zvolit ruštinu. Pokud tak neučiní, mají v 6. – 9. ročníku v učebním plánu ve stejné hodinové dotaci jako další cizí jazyk tyto volitelné předměty: tvorba literárních textů (6. ročník), alternativní tělesná výchova (7. ročník), výpočetní technika pro pokročilé (8. ročník) a technické kreslení (9. ročník). V 7. – 9. ročníku jsou ještě postupně zařazeny jednododinové volitelné předměty pohybové hry, sportovní seminář a etika. Tyto předměty byly zvoleny tak, aby prohlubovaly vědomosti a dovednosti žáků v různých vzdělávacích oblastech. Vzhledem k převažujícímu množství dojíždějících žáků jsou zájmové kroužky organizovány pouze pro žáky 1. stupně a jsou jimi anglický jazyk pro 1. a 2. ročník a dramatický kroužek, realizovaný v rámci činnosti školní družiny. Reeducace žáků se specifickými vývojovými poruchami učení probíhá ve všech ročnících s výjimkou osmého a devátého. Vědomosti a dovednosti získávané při výše jmenovaných činnostech mají příznivý vliv na všestranný rozvoj osobností žáků.

Rozvoj čtenářské a sociální gramotnosti žáků byl sledován na 2. stupni ve výuce českého jazyka a dějepisu. Vedly ji dvě odborně kvalifikované učitelky s velkými pedagogickými zkušenostmi, které se pozitivně promítaly do sledovaného vyučování. Společným rysem všech hodin byla velice dobrá příprava učitelek, vhodně volené moderní, ale i tradiční metody a formy výuky, promyšlená organizace práce, výborně zajištěná názornost výuky a plnění stanovených cílů. Ve třech hodinách byla funkčně využita interaktivní tabule, v jedné hodině dějepisu byli díky ní žáci přímo vtaženi do průběhu historické události. Malý počet žáků ve třídách umožnil učitelkám zapojit je všechny do výuky, věnovat jim dostatečnou pozornost, v případě potřeby i individuální, zařazovat diferencované úkoly, poskytnout dostatek času na fixaci probíraného učiva a kontrolu jeho porozumění žáky. Ti měli dostatek časového prostoru na komunikaci – odpovědi na otázky, vyjádření vlastního názoru, diskusi či dotaz. Pracovali velmi pěkně, se zájmem, prokazovali odpovídající znalosti a dovednosti, byli vzájemně ohleduplní. Učitelky věnovaly značnou pozornost motivaci žáků a jejich hodnocení. Respektovaly osobnosti žáků a žáci respektovali je. Při inspekční činnosti žáci 8. ročníku vyplňovali testy s otázkami zaměřenými na sociální gramotnost. S odpověďmi ani jejich výběrem neměli problémy. Atmosféra v hodinách byla vlídná, přátelská, někdy s prvky humoru. Zařazeno bylo individuální zkoušení i sebehodnocení žáků. Byly funkčně rozvíjeny téměř všechny kompetence žáků.

Učitelé na obou stupních vedou žáky k domácí četbě a k záznamům do čtenářských deníků. Vhodné literární texty zařazují i do dalších předmětů. Učí žáky pracovat se slovníky a jazykovými příručkami, s internetovými texty, zadávají řečnická cvičení, individuálně pracují se žáky se čtenářskými nedostatky. Velký důraz kladou na projekty a miniprojekty v různém rozsahu a s různorodým zaměřením, při nichž dochází k rozvíjení nejen čtenářské a sociální gramotnosti žáků, ale často i gramotností dalších. Organizují pro ně soutěže (např. recitační), návštěvy divadelních představení, exkurze a besedy. Dlouhodobá je spolupráce s místní knihovnou. Žáci 6. ročníku si mohou z nabídky vybrat volitelný předmět tvorba literárních textů, který je cíleně zaměřen na rozvíjení jejich čtenářské gramotnosti, a malí žáci mohou navštěvovat dramatický kroužek. Při významných událostech je vydáván školní časopis *Občasník*.

Sledování výsledků vzdělávání žáků věnuje škola odpovídající pozornost. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků jsou součástí školního řádu a ŠVP ZV. Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají učitelé soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jejich výkonů a připravenosti na vyučování, různými testy, písemnými pracemi, praktickými zkouškami, analýzou výsledků činností, konzultacemi s ostatními učiteli a dle potřeby i s pracovníky pedagogicko-psychologické poradny. Úspěšností žáků ve vzdělávání se pravidelně zabývá pedagogická rada. Ředitel školy uvádí hodnocení prospěchu, chování a absenci žáků jednotlivých tříd za každý rok ve výročních zprávách a tyto údaje jsou obsaženy i ve vlastním hodnocení školy. Z dokumentů vyplývá, že na konci školních roků 2007/2008 – 2010/2011 neprospěli 1 až 3 žáci. Ti, kteří měli možnost konat opravné zkoušky, v nich uspěli. Protokoly o komisionálních zkouškách jsou řádně vedeny, se všemi náležitostmi. Druhým stupněm z chování na konci jednotlivých školních roků uvedeného období bylo hodnoceno maximálně 5 žáků za často opakovaná méně závažná porušení školního řádu a tato hodnocení byla projednána s jejich rodiči. Žák hodnocený třetím stupněm z chování pocházel z nefunkční rodiny a jeho hrubé prohřešky proti školnímu řádu byly řešeny s pracovníky odboru sociální péče Městského úřadu Náchod. Celkově počet pochval na vysvědčení, které žáci získali, převyšoval (v některém roce až trojnásobně) počet kázeňských opatření.

Ve sledované výuce učitelky pravidelně hodnotily výkon žáků a zařazovaly i hodnocení motivační. V některých hodinách byli žáci vyzváni k sebehodnocení. Protože

třídy jsou málopočetné, žáci jsou hodnoceni často a v žákovských knížkách mají velké množství známek. S významnějšími úspěchy žáků při reprezentaci školy je prostřednictvím webových stránek či Hoříčského zpravodaje seznamována i veřejnost. Testy komerčních společností škola z finančních důvodů nevyužívá.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Vzdělávání všech žáků ZŠ a ŠD se uskutečňuje podle **školních vzdělávacích programů**, které jsou platné od roku 2007. Při komparaci ŠVP ZV v roce 2007 bylo konstatováno, že dokument je velmi kvalitně zpracován, doporučena byla pouze drobná doplnění. Na tvorbě ŠVP ZV se podílel celý pedagogický sbor pod vedením ředitele školy. Informace k tvorbě dokumentu získal samostudiem, navštívil nabízená vzdělávání a do školy byla pozvána lektorka, která školila celý pedagogický sbor. Aktuální podoba ŠVP ZV odpovídá požadavkům RVP ZV. Dokument má velmi dobrou formální i obsahovou úroveň. V učebním plánu jsou dodrženy jednotlivé minimální časové dotace, disponibilní hodiny jsou využity podle priorit školy. ŠVP pro zájmové vzdělávání svým obsahem a zpracováním odpovídá ustanovením školského zákona. Aktivita ŠD nabízí smysluplné trávení volného času žáků, uskutečňují se formami pravidelných činností, příležitostných akcí, spontánních aktivit, odpočinkových činností a přípravy na vyučování. Školní vzdělávací programy jsou ve škole veřejně přístupné.

Ve vedení školy stojí ředitel, který nastoupil do funkce 1. 1. 2003 na základě výsledků konkurzního řízení. Jeho systém řízení je založený na spolupráci s pedagogy, důvěře a demokracii. Všichni pedagogové mají stanovené náplně práce. Jedna učitelka 1. stupně zajišťuje organizační záležitosti, případně přenos informací z odloučené budovy. Na 2. stupni byla ředitelem školy jedna učitelka pověřena spoluprací při tvorbě rozvrhu, při zastupování a dalších organizačních záležitostech ve výchovně vzdělávacím procesu. Poradním orgánem ředitele školy je pedagogická rada, která projednává všechna důležitá opatření, úroveň vzdělávací činnosti a výchovné problémy žáků. Z porad jsou vedeny vypovídající zápisy.

Systém řízení vyhovuje podmínkám školy. Ředitel školy vede dokumentaci podle školského zákona, zabezpečil postupný přechod na výuku podle školního vzdělávacího programu a efektivně využívá finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu s cílem co nejlépe zabezpečit pedagogický proces. Potřebné informace jsou pracovníkům školy předávány osobně, e-mailem a písemnou formou. Informační systém je přehledný a plně funkční. Provoz školy na základě organizačního schématu umožňuje její bezproblémový chod.

Strategie a plánování vedení školy vychází z dokumentu „Dlouhodobý plán práce – ZŠ Hoříčky“, který zpracoval ředitel školy. Uvedl zde hlavní cíle školy a strategie, jimiž je možné co nejefektivněji dosáhnout požadovaných výstupů vytyčených v ŠVP ZV. Dokument má návaznost na dlouhodobé záměry zřizovatele a zároveň vychází ze současné vize školy. Prvořadým úkolem školy je připravit všechny žáky na úspěšné střední vzdělávání. Dalšími navazujícími dokumenty jsou roční a krátkodobé plány (týdenní nebo čtrnáctidenní), které jsou konkrétní a pro všechny pracovníky závazné. Stanovené cíle jsou v souladu s podmínkami školy, plány jsou reálné a průběžně je sledováno jejich plnění.

Ředitel školy věnuje pozornost autoevaluaci. Za období školních roků 2007/2008 až 2009/2010 zpracoval vlastní hodnocení školy. Podklady pro dokument byly čerpány z mnoha zdrojů, uvedeno je současné postavení školy a klady i problémy v práci školy. Výroční zprávy o činnosti obsahují náležitosti stanovené právním předpisem a jsou

předkládány školské radě i zřizovateli. **Kontrolní činnost** ředitele školy je plánovaná a přesně cílená od celků k jednotlivostem. Provádí ji pravidelně, má zavedený svůj systém a o kontrolách vede písemné záznamy. Při hospitační činnosti se zaměřuje na určité oblasti a sleduje nápravu případných vytčených nedostatků z předcházející návštěvy ve výuce. Hlavní důraz klade na pohospitační rozhovory s vyučujícími. Závěry z kontrolní činnosti ředitele jsou využívány pro zkvalitnění výchovně-vzdělávacího procesu a provozu školy.

Vedení školy intenzivně spolupracuje s partnery. Nejčastější je komunikace **s rodiči**, kterým jsou každodenně běžnými prostředky poskytovány informace o výsledcích vzdělávání jejich dětí, nabízeny jsou i konzultační hodiny. Dále se mohou informovat na webových stránkách školy, prostřednictvím školního časopisu „Občasník“ a v Hoříčském zpravodaji. V průběhu celého školního roku jsou pořádány kulturní akce pro rodiče a veřejnost.

Spolupráci **se zřizovatelem** ředitel označil za velmi dobrou. Kladně hodnotí konstruktivní jednání, při nichž bylo vždy dosaženo oboustranně akceptovatelného řešení. Povinným partnerem daným zákonem je **školská rada**. Její členové se scházejí dvakrát za rok, na pozvání se jednání účastní i ředitel školy. Ten jim předkládá strategické dokumenty školy, které projednávají nebo schvalují a řeší záležitosti spadající do jejich kompetence. Členové školské rady se společně se zástupci občanského sdružení Naše škola Hoříčky aktivně zapojují do organizování aktivit pro žáky. Strategickými partnery základní školy je mateřská škola, pracovníci odborných poradenských zařízení, místní knihovny a Českého červeného kříže. V rámci porovnávání sportovních výsledků se škola účastní turnajů se školami z okolních obcí a měst.

Pedagogický sbor sestává z deseti učitelů a dvou vychovatelek ŠD, z nichž jedna na část pracovního úvazku učí. Je stabilizovaný, k jeho obměnám dochází především z důvodu mateřských či rodičovských dovolených. Personální podmínky školy z hlediska odborné kvalifikovanosti pedagogických pracovníků jsou velmi dobré. Z uvedeného počtu učitelů tyto podmínky dva učitelé nespĺňují, jeden magisterské studium v oblasti pedagogických věd dokončuje a druhá učitelka je v letošním školním roce zahájila. Obě vychovatelky vystudovaly obor vychovatelství, tudíž mají odpovídající kvalifikaci pro výchovně-vzdělávací činnosti ve školní družině, nikoliv pro výuku. Všichni tři učitelé bez odborné kvalifikace učí na částečné pracovní úvazky. Pedagogický sbor tvoří pedagogové všech věkových kategorií, průměrný věk 43 let je velmi příznivý. Pomoc jedinému začínajícímu učiteli je dobře zajištěna. Funkci koordinátora ŠVP ZV a správce sítě vykonává ředitel školy, pro obě činnosti absolvoval odpovídající vzdělávání. Studium pro výkon dalších specializovaných činností nikdo neabsolvoval a ČŠI vidí v této oblasti určité rezervy školy. Výchovná poradkyně i metodička prevence sociálně rizikových jevů jsou zkušené učitelky, obě specializovanou činnost vykonávají dlouhodobě a průběžně se pro ni vzdělávají. Pracovní doba pedagogů i jejich odbornosti jsou ve škole využívány efektivně. Z rozhovorů s pedagogy vyplynulo, že vztahy v pedagogickém sboru jsou kvalitní a bezproblémové.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP) ředitel školy realizuje podle plánu na školní rok a využívá zejména nabídek Centra vzdělávání Královéhradeckého kraje, pracoviště Náchod, popř. Trutnov, a Národního institutu dalšího vzdělávání, pracoviště Hradec Králové. Při výběru akcí přihlíží k rozpočtu školy. Z finančních důvodů bylo v loňském školním roce DVPP omezeno, v letošním roce se mohou pedagogové účastnit více akcí, neboť prohlubování některých jejich dovedností a schopností je financováno z projektu EU peníze školám. Pedagogové mají o účast na vzdělávacích akcích zájem. Ředitel školy umožňuje všem pedagogům čerpat volno na samostudium a dvěma umožňuje studium ke splnění kvalifikačních předpokladů.

Výuka v základní škole probíhá ve dvou budovách. Budova pro výuku žáků 6. – 9. ročníku je stará 110 let a nachází se v centru obce v blízkosti tělocvičny. Druhá budova je na okraji obce v blízkosti hřiště s umělým povrchem, fotbalového hřiště, lesa a tras pro procházky nebo výlety. Je určena pro žáky 1. - 5. ročníku. V budově 2. stupně jsou čtyři kmenové učebny, které korespondují se čtyřmi aktuálními třídami, a také odborná učebna fyziky vybavená dataprojektorem a elektrickými rozvody pro laboratorní pokusy. Pro názornost výuky je instalován ve dvou učebnách dataprojektor s připojením na počítač. S velkou efektivitou je dataprojektor využíván v učebně, kde probíhá výuka cizích jazyků, hudební výchovy, chemie, fyziky a společenských věd. V učebně výpočetní techniky je žákům k dispozici 11 počítačů. Vybavení celé školy čítá 29 počítačů připojených na internet, z nichž 16 je nových. V počítačích je softwarové vybavení programem Terrasoft a Brána vědění. Téměř ve všech učebnách 2. stupně jsou videorekordéry. Škola má k dispozici 4 interaktivní tabule, vlastní 3 piana, která slouží žákům pro nácvik zpěvu i pro výuku hry na klavír. Školní knihovnu ani studovnu prozatím škola nemá. Volný čas mohou žáci trávit na hřišti.

Třídy 1. stupně jsou dostatečně velké, čisté, esteticky upravené, jsou vybaveny novým nábytkem a audiovizuální technikou. Ve dvou ze tří učeben se vyučují současně žáci dvou ročníků, a to podle aktuálních potřeb, vždy s respektem k jejich počtu i dopravní obslužnosti. V prvním patře této budovy je v jedné třídě instalován tak zvaný počítačový koutek, který je využíván při výuce i při mimoškolních aktivitách. Zde umístěné počítače jsou rovněž připojeny na internet. Jedna místnost slouží pro výuku praktického vyučování. Pro reedukaci žáků jsou k dispozici učebnice, pomůcky a výukové programy. Škola má k dispozici vynikající sportovní zázemí. Počet tříd vzhledem k ubývajícimu počtu žáků je vyhovující. Škola je dostatečně vybavena moderní didaktickou technikou.

Učebnice zakupuje a půjčuje žákům škola, mají požadovanou doložku Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Didaktické pomůcky vedení školy ve spolupráci s učiteli průběžně inovuje v závislosti na potřebách výuky a na finančních možnostech.

Škola hospodařila v letech 2009 - 2011 s finančními prostředky přidělenými ze státního rozpočtu, přijatými z rozpočtu zřizovatele, vlastními příjmy, účelovou dotací z Krajského úřadu (dále KU) Královéhradeckého kraje a s prostředky svých fondů.

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu na přímé výdaje na vzdělávání používá především na platy, odměny za práci vykonávanou na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr, zákonné odvody sociálního a zdravotního pojištění, tvorbu fondu kulturních a sociálních potřeb, nákup hraček, učebnic, učebních pomůcek a školních potřeb, úhradu akcí dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, ostatní náklady vyplývající z pracovněprávních vztahů a na činnosti, které přímo souvisejí s rozvojem školy a kvalitou vzdělávání. Zřizovatel poskytuje finanční prostředky na zajištění provozu školy. Jsou využívány především k úhradě nákupů spotřebního a výukového materiálu, na platby za energie, opravy a údržbu a služby spojené s její činností. Ve sledovaném období se zřizovatel podílel i na úhradě nákupu hraček, učebnic a učebních pomůcek a přispíval na dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr. Příjmy z vlastní činnosti školy tvoří úplata za předškolní vzdělávání a tržby za stravné dětí a žáků. V roce 2009 se škole podařilo získat finanční podporu z KÚ Královéhradeckého kraje na realizaci projektu s názvem „Hřiště pro všechny generace s umělým povrchem“. Škola se na projektu finančně podílela. Na zaplacení konvektomatu do školní jídelny použila prostředky svého investičního fondu. Rodiče dětí a žáků poskytují škole drobné materiální dary (spotřební a výukový materiál). Škola se také zapojila do projektu EU - peníze školám.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy poskytlo škole ve sledovaném období 2009 – 2011 finanční prostředky na rozvojové programy. Dotace byly určeny na zvýšení nenárokových složek platů pedagogických pracovníků, posílení úrovně odměňování nepedagogických pracovníků, nákup školního vybavení pro žáky 1. ročníku základního vzdělávání, posílení platové úrovně pedagogických pracovníků s vysokoškolským vzděláním, kteří splňují odbornou kvalifikaci, a na celkové povýšení mzdových prostředků. Škola o nich účtovala v souladu s pravidly pro jejich poskytnutí. Podmínky pro efektivní a účelné hospodaření s finančními prostředky státního rozpočtu jsou zajištěny realizací vnitřního kontrolního systému – řídicí kontrolou.

Závěry, celkové hodnocení školy

Zřizovací listina i údaje povinně zapisované do rejstříku škol a školských zařízení jsou v souladu se skutečností. Vedení školy při vzdělávání žáků postupuje podle právních předpisů a vede předepsanou dokumentaci.

Mateřská škola

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání je po provedené úpravě v plném souladu se zásadami a cíli školského zákona a s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání.

Inspekční hospitace prokázaly, že stanovený ŠVP PV není v některých oblastech v praxi naplňován. S ředitelem školy bylo projednáno zlepšení organizace vzdělávání dětí v MŠ a zmodernizování pedagogického procesu tak, aby umožňoval naplnění záměrů a cílů stanovených ve ŠVP PV.

Personální podmínky MŠ jsou velmi dobré, vysoká je kvalifikovanost pedagogického sboru. DVPP věnuje vedení školy velkou pozornost.

Od minulé inspekce došlo k výraznému zlepšení materiálních podmínek. Rezervy byly shledány ve využívání pomůcek k rozvoji pohybových aktivit a k smysluplnému využití počítače při předškolním vzdělávání.

Oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví dětí věnuje vedení školy stálou pozornost. Ředitel školy na výše popsaná rizika vyskytující se v MŠ reagoval neodkladným přijetím potřebných opatření.

Spolupráce s rodiči dětí MŠ a dalšími partnery je pro školu přínosná a účinně podporuje její výchovně vzdělávací proces.

Základní škola

Ředitel školy zabezpečuje hlavní strategii školy, způsob řízení je funkční a efektivní. Svědomitě vede administrativu, realizovaná kontrolní činnost přispívá ke zvyšování úrovně vzdělávání. Organizace výchovně-vzdělávacího procesu odpovídá potřebám školy.

Škola respektuje zásady rovného přístupu žáků k výchově a vzdělávání, zohledňuje jejich individuální výchovně vzdělávací potřeby. Informace o vzdělávací nabídce poskytuje způsobem dostupným všem zájemcům. Ředitel školy při přijímání žáků k základnímu vzdělávání dodržuje povinnosti dané školským zákonem, předepsaným způsobem vede školní matriku.

Výchovná poradkyně zodpovědně plní úkoly v oblastech výchovného i kariérního poradenství. Spolupracuje s ostatními pedagogy, rodiči žáků, specializovanými

poradenskými pracovišti a dalšími institucemi. V kvalitně zpracovaném preventivním programu jsou zakomponovány prvky, které směřují k omezení vzniku sociálně rizikových jevů. Škola zajišťuje bezpečné prostředí pro vzdělávání žáků i pro jejich zdravý sociální, psychický i fyzický vývoj.

Ředitel školy ve výročních zprávách a ve vlastním hodnocení školy provádí analýzu výsledků vzdělávání a chování žáků a využívá k ní z ekonomických důvodů vnitřní evaluační nástroje a postupy. Zajímavá výuka, malé třídní kolektivy žáků a téměř rodinné vztahy mají pozitivní vliv na výsledky vzdělávání žáků a na jejich chování. Úspěchy žáků škola pravidelně prezentuje veřejnosti.

Sledovaná výuka na 1. i 2. stupni byla realizována na velmi dobré úrovni. Učitelky zařazovaly různé metody a formy práce, účinně žáky motivovaly k činnosti, pravidelně prováděly zpětnovazební kontrolu plnění úkolů a hodnotily dílčí výsledky. Žáci byli aktivní, pracovali se zájmem, byli velice slušní a ohleduplní.

Personální podmínky z hlediska odborné kvalifikovanosti pedagogů i jejich věku jsou velmi dobré. Pedagogický sbor je stabilizovaný a jsou v něm vzájemně vstřícné vztahy. Ředitel školy podporuje DVPP. V tomto školním roce je pro školu přínosné, že je možné DVPP částečně financovat z projektu EU peníze školám. Pedagogové mají o sebevzdělávání zájem a toto vše vytváří dobré předpoklady pro další zvyšování kvality vzdělávání.

Škola průběžně zajišťuje obnovu materiálně technického vybavení v závislosti na potřebách výuky a svých finančních možnostech. Pomůcky byly standardně při výuce využívány. Didaktickou techniku se daří škole postupně obnovovat. Ve škole je zajištěno bezpečné prostředí vzhledem k fyziologickým potřebám žáků.

Finanční prostředky státního rozpočtu byly použity v souladu s účelem jejich poskytnutí a řádně a ve stanoveném termínu zúčtovány se státním rozpočtem. Priority pro použití finančních prostředků na ostatní neinvestiční výdaje spojené s výchovou a vzděláváním určuje škola dle rozpočtových možností.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu ČŠI Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.h@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Královéhradeckém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Hradci Králové dne 27. 1. 2012

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Podpis

Mgr. Marie Hypšová, školní inspektorka

Hypšová, v. r.

Mgr. Radomíra Bartošová, školní inspektorka

Bartošová, v. r.

Mgr. Svatava Fejglová, školní inspektorka

Fejglová, v. r.

Mgr. Dana Janulíková, školní inspektorka

Janulíková, v. r.

Bc. Věra Jiráňková, kontrolní pracovnice

Jiráňková, v. r.

Milada Naimanová, přizvaná osoba

Naimanová, v. r.

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Hradci Králové dne 27. 1. 2012

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Podpis

Mgr. Karel Dvořáček, ředitel školy

Mgr. Karel Dvořáček, v. r.

Připomínky ředitele školy

Připomínky nebyly podány.

